

Pályázati azonosító: 3560/00060

Pályázati téma: Gabonamúmia aranyozott ezüst maszkjának restaurálása

Pályázó: Szépművészeti Múzeum

A pályázat online elérése: http://www.szepmuveszeti.hu/data/cikk/86/cikk_86/Szakmai_beszamolo_ezustmaszk_2013.pdf

Szakmai beszámoló

A restaurált, ezüsből készült aranyozott maszk a 60.22-E leltári számú festett fa koporsóban fekvő gabonamúmia arcát fedi. A műtárgy felületét a restaurálás előtt vastag fekete korróziós réteg fedte, ezért az aranyozás csak nyomokban látszott. Az ezüstlemez több helyen deformálódott, repedezett és hiányos volt.

A tárgy megmentése érdekében halaszthatatlanná vált az átfogó anyagvizsgálatokkal kiegészített szakszerű restaurálás. Restauráláshoz az anyag különlegessége és érzékenysége miatt nagy ismerettel és tapasztalattal rendelkező restaurátorra volt szükség. A munkát Séd Gábor és Szatmáriné Bakonyi Eszter fém-ötvös restaurátorművészek vállalták el.

A restaurálás első lépésében az anyagvizsgálatok során sok új érdekes információ derült ki a tárgyról. Ilyen például, hogy az alapra forrasztott kígyó és szakáll alapanyaga százalékos összetételében jelentősen eltér egymástól. Ez az eredmény újabb vizsgálatok szükségességét veti fel a pontos válasz tisztázása érdekében.

A műtárgytisztítás közben derült fény arra, hogy a fekete korróziós szulfidrétegen lakkbevonat található és ez a két réteg az idők során teljesen egybeépült. Ezért a mechanikus tisztításon kívül, az eredeti terveiktől eltérően a restaurátoroknak vegyszeres beavatkozást is alkalmazniuk kellett. A tisztításkor eddig nem látható aranyozási és festési nyomok kerültek elő az ezüstlemez felületéről. A lekopott aranyozás helyén a korróziós réteg alól pedig előtűnt az ezüstlap fényes anyaga.

A tisztítás után az egyértelműen kiegészíthető plasztikai hiányokat az értelmezhetőség és az egységes összkép érdekében a restaurátorok kiegészítették. A kisebb deformálódásokat kiegyengették, a repedt és meggyengült részeket a tárgy belseje felől támasztóanyaggal erősítették meg. Végül a korrózió elleni védelme érdekében a felületet védő lakkréteggel vonták be.

A restaurálás előtt célkitűzéseink a következők voltak: a tárgyat megőrizzük a jövő generációi számára, a maszk megjelenését egységesebbé, értelmezhetőbbé tegyük és megismerjük a műtárgy előéletét beleértve az esetleges korábbi beavatkozásokat. A munka elkészültével megállapíthatjuk, hogy restaurálás során a kitűzött célokat elértük. Az anyagvizsgálatok eredményei pedig új ismeretekkel bővítették a tárgyról eddig rendelkezésünkre álló adatbázisunkat.

Az ezüstmaszk tudományos feldolgozását végző dr. Varga Edit egyiptológus további kutató munkáját is nagyban segíti a műtárgy restaurálás utáni állapota, mivel olyan stilisztikai és ikonográfiai jellegzetességek váltak láthatóvá, amelyek egy sokkal pontosabb datálást tesznek lehetővé.

A maszk a gabonamúmiával és a festett fa koporsójával együtt a hamarosan megnyíló új állandó kiállításunkon kerül bemutatásra.

Restaurálás előtti és utáni fényképek az aranyozott ezüst maszkról:

Gabonamúmia a maszkkal

Restaurálás előtti állapot

Restaurálás utáni állapot

Restaurálás előtti állapot

Restaurálás utáni állapot

Restaurálás előtti állapot

Restaurálás utáni állapot

Budapest, 2013. szeptember 3.

Martinovich Zoltán
gyűjteménykezelő
Egyiptomi Gyűjtemény
Szépművészeti Múzeum